

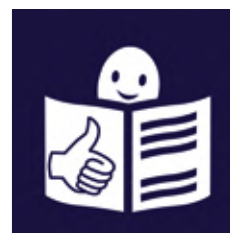

VODIČ KROZ SOCIJALNU PODRŠKU

HRVATSKOG ZAVODA ZA SOCIJALNI RAD

**Sufinancira
Europska unija**

VODIČ KROZ SOCIJALNU PODRŠKU HRVATSKOG ZAVODA ZA SOCIJALNI RAD

Osobe s intelektualnim teškoćama su poput svih drugih ljudi.

Osobama s intelektualnim teškoćama može biti teško razumjeti događaje i učiti nove stvari.

Osobe s intelektualnim teškoćama imaju pravo na korisne informacije.

Važno je da informacije budu jasne i što lakše razumljive.

Impressum

Izdavač:

Hrvatski zavod za socijalni rad

HRVATSKI ZAVOD
ZA SOCIJALNI RAD

Naslov publikacije:

Vodič kroz socijalnu podršku Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Naklada:

20 primjeraka

Godina izdanja:

2026.

Kontakt:

Hrvatski zavod za socijalni rad

Zagreb, Ulica Ivana Dežmana 6

Tel: +385 1 4598 300

E-mail: pisarnica@hzsr.hr

Web: www.socskrb.hr

Prijevod:

mr.sc. Mirjana Jakovčev

Dizajn:

PixArt, Obrt za dizajn i marketing

Tisak:

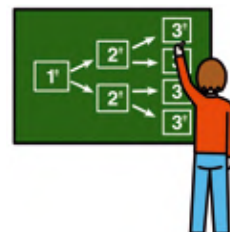
Kreativna poslovna rješenja d.o.o.

Sadržaj materijala isključiva je odgovornost

Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Vodič kroz socijalnu podršku Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Nova perspektiva Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Izgradnja i rekonstrukcija za snažniju podršku u zajednici.

Unaprjeđivanje infrastrukture Hrvatskog zavoda

Podrška procesu deinstitutionalizacije.

Projekt je sufinanciran sredstvima Europskog fonda
za regionalni razvoj i Državnog proračuna
Republike Hrvatske.

Sadržaj

1. Uvod

- Cilj i svrha Vodiča
- Kome je Vodič namijenjen?

2. Uloga i djelovanje Hrvatskog zavoda za socijalni rad

- Djelokrug rada Hrvatskog zavoda za socijalni rad
- Vizija
- Misija
- Uloge i funkcije Hrvatskog zavoda za socijalni rad

3. Korisnici u sustavu socijalne skrbi

4. Naknade u sustavu socijalne skrbi

- Vrste naknada u sustavu socijalne skrbi
- Osnovice za izračun naknada u sustavu socijalne skrbi

5. Socijalne usluge

- Vrste socijalnih usluga

6. Mjere obiteljske i pravne zaštite djece

- Mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta
- Mjere za zaštitu prava i dobrobiti djeteta iz nadležnosti suda, na prijedlog Zavoda
- Obvezno savjetovanje

- Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi
- Raspolaganje imovinom djeteta
- Tužba i postupak rješavanja pitanja o roditeljskoj skrbi, odnosa djeteta s roditeljem i uzdržavanju djeteta
- Sporovi radi uzdržavanja djeteta

7. Udomiteljstvo

- Što je udomiteljstvo i vrste udomiteljstva?
- Udomljavanje djece i odraslih osoba
- Naknade za obavljanje udomiteljstva
- Uvjeti za izdavanje dozvole
- Postupak izdavanja dozvole

8. Skrbništvo

- Vrste skrbništva
- Postupak za lišenje poslovne sposobnosti
- Tko može biti skrbnik?
- Dužnosti skrbnika
- Zastupanje štićenika
- Odgovornost skrbnika

9. Posvojenje

- Pretpostavke na strani posvojitelja
- Pokretanje postupka
- Procjena podobnosti i prikladnosti za posvojenje
- Pomoć i potpora nakon zasnivanja posvojenja
- Pravo uvida u podatke o posvojenju

1. Uvod

Cilj i svrha Vodiča

Ovaj Vodič objašnjava prava i usluge u sustavu socijalne skrbi.

U Vodiču možete saznati:

- koja prava možete dobiti
- koje novčane naknade postoje
- koje socijalne usluge postoje
- gdje možete dobiti pomoć

Vodič je napisan jednostavnim i razumljivim jezikom.

Vodič je namijenjen:

- osobama s intelektualnim teškoćama
- osobama koje teško čitaju duge tekstove
- osobama koje žele jednostavno objašnjenje svojih prava

2. Uloga i djelovanje Hrvatskog zavoda za socijalni rad

Hrvatski zavod za socijalni rad pomaže ljudima koji imaju životne teškoće.

Zavod pomaže:

- pojedincima
- obiteljima
- djeci
- starijim osobama
- osobama s invaliditetom

U Zavodu rade stručni radnici koji pomažu ljudima pronaći rješenja za njihove probleme.

Zavod:

- pomaže ljudima u teškim životnim situacijama
- odlučuje o pravima na socijalne naknade
- pruža savjete i podršku
- štiti prava djece i obitelji
- surađuje sa školama, liječnicima, sudovima i policijom

Cilj Zavoda je pomoći ljudima da imaju siguran i dostojanstven život.

Što je Hrvatski zavod za socijalni rad?

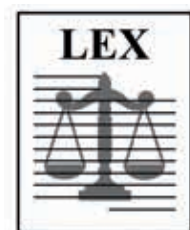
Hrvatski zavod za socijalni rad je **javna ustanova**.

To znači da je to **javna služba**.

Zavod pomaže ljudima kada im treba
socijalna pomoć i podrška.

Rad Zavoda je određen **Zakonom o socijalnoj skrbi**.

Zakon je objavljen u službenom listu koji se zove
Narodne novine.

Tko je osnovao Zavod?

Zavod je osnovala **Republika Hrvatska**.

Za rad Zavoda je zaduženo ministarstvo.

To je **Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike**.

Gdje se nalaze uredi Zavoda?

Hrvatski zavod za socijalni rad djeluje u cijeloj Hrvatskoj.

Postoje:

- središnji ured u Zagrebu
- regionalni uredi
- županijske službe
- područni uredi u gradovima

To znači da pomoć možete dobiti
blizu mjesta gdje živite.

Pomoć je dostupna **u cijeloj Republici Hrvatskoj**.

Naša vizija

Vizija znači **kako želimo da sustav izgleda u budućnosti.**

Naša vizija je:

- bolji i jasniji sustav socijalne skrbi
- da svi ljudi dobiju jednaku i kvalitetnu pomoć
- da ljudi dobiju pomoć blizu mjesta gdje žive
- da pomoć bude jednaka u svim uredima Zavoda

Što želimo postići

Želimo:

- spriječiti probleme prije nego postanu veliki
- poticati ljude da si pomažu sami i jedni drugima
- uključiti ljude u život zajednice
- štititi ljudska prava i pravednost za sve

Naša misija

Misija znači **što radimo svaki dan.**

Naša misija je:

- stalno poboljšavati sustav socijalne skrbi
- da svi uredi Zavoda rade na sličan način
- imati pošten i pozitivan odnos prema ljudima

Kako pomažemo ljudima

Pomažemo ljudima koji su u **teškim životnim situacijama.**

Pomažemo kod:

- osobnih problema
- obiteljskih problema
- novčanih problema

Radimo **zajedno s ljudima i zajednicom.**

Pomažemo ljudima da:

- brinu o sebi
- žive bolje
- imaju kvalitetniji život

Hrvatski zavod za socijalni rad ima važnu ulogu u sustavu **socijalne skrbi u Hrvatskoj**.

Zavod pomaže:

- pojedincima
- obiteljima
- skupinama ljudi

To su ljudi koji su u **teškoj životnoj situaciji** ili im je potrebna pomoć.

Zavod radi više važnih poslova.

- **Procjena potreba**

Zavod procjenjuje **potrebe korisnika i njihovih obitelji**.
Na temelju toga odlučuje **koju pomoć osoba može dobiti**.

- **Donošenje odluka o pravima**

Zavod donosi **rješenja o pravima iz socijalne skrbi**.
Odluke se donose prema **zakonima i stvarnoj životnoj situaciji osobe**.

- **Savjetovanje i stručna pomoć**

Zavod pruža **savjete i stručnu pomoć**.

Pomaže osobama koje su u teškim životnim situacijama.

Na primjer:

- djeci
- starijim osobama
- osobama s invaliditetom
- obiteljima u problemima
- drugim ranjivim skupinama

- **Zaštita djece i odraslih**

Zavod štiti djecu i odrasle osobe kada su ugroženi.

To može biti u slučajevima:

- zanemarivanja
- zlostavljanja
- nasilja
- kršenja prava

- **Posvojenje i udomiteljstvo**

Zavod sudjeluje u postupcima:

- posvojenja
- udomiteljstva

Posvojenje je kada dijete postaje trajno nečije dijete i dio obitelji.

Udomiteljstvo je siguran privremeni dom za dijete.

Zavod:

- procjenjuje posvojitelje i udomitelje
- priprema ih za brigu o djeci
- prati kako se dijete razvija u obitelji

• **Socijalne usluge u zajednici**

Zavod organizira **socijalne usluge u zajednici**.

Radi zajedno s drugim organizacijama koje pružaju pomoć

Suradnja s drugim institucijama

Zavod surađuje s mnogim institucijama

Na primjer:

- školama
- bolnicama
- sudovima
- policijom
- udrugama

Zajedno pomažu ljudima koji trebaju podršku.

- **Praćenje rada ureda**

Zavod prati rad svojih ureda u Hrvatskoj.

Time se osigurava da **svi uredi rade na sličan način** i da ljudi dobivaju **jednaku pomoć**.

- **Cilj rada Zavoda**

Cilj rada Zavoda je:

- pomoći ljudima na vrijeme
- pružiti kvalitetnu pomoć
- pružiti potpunu podršku osobama u teškim životnim situacijama

3. Korisnici u sustavu socijalne skrbi

Pomoć mogu dobiti osobe koje imaju teške životne okolnosti.

To mogu biti:

- osobe koje imaju financijske teškoće
- osobe koje nemaju dovoljno novca za osnovne životne potrebe

Djeca i mladi u potrebi

- djeca bez roditeljske skrbi
- djeca žrtve nasilja
- djeca s teškoćama u razvoju
- djeca s problemima u ponašanju
- roditelji i trudnice bez podrške
- roditelji s malom djecom koji nemaju pomoć obitelji

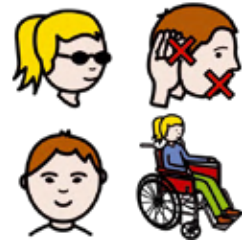
Obitelji u teškim situacijama

- obitelji koje imaju ozbiljne probleme ili sukobe

Osobe s invaliditetom i zdravstvenim teškoćama

- osobe koje ne mogu same brinuti o sebi

Starije osobe

- osobe koje zbog starosti ili bolesti trebaju pomoć

Žrtve nasilja

- osobe koje su doživjele nasilje u obitelji ili izvan nje

Osobe s ovisnostima

- osobe ovisne o alkoholu
- osobe ovisne o drogama ili kockanju

Beskućnici

- osobe koje nemaju mjesto za stanovanje

4. Naknade u sustavu socijalne skrbi

Naknade su novčana pomoć za ljude u teškim životnim situacijama.

Cilj naknada je pomoći ljudima da mogu zadovoljiti **osnovne životne potrebe**.

Naknade su dio sustava socijalne skrbi u Hrvatskoj.

Za ostvarivanje prava brine se Hrvatski zavod za socijalni rad.

Tko može dobiti naknade

Naknade mogu dobiti osobe koje **nemaju dovoljno sredstava za život**.

Na primjer:

- osobe koje su bolesne
- osobe s invaliditetom
- starije osobe
- osobe bez posla
- osobe koje nemaju obiteljsku podršku

Pravo na naknadu određuje se prema:

- prihodima osobe ili obitelji
- imovini
- zdravstvenom stanju
- drugim uvjetima iz zakona

Kako dobiti naknadu

1. Javite se u ured Zavoda.
2. Podnesite zahtjev.
3. Zavod provjerava vašu situaciju.

Provjerava se:

- novac i prihodi
- imovina
- zdravstveno stanje
- druge važne okolnosti

Nakon toga Zavod donosi **odluku o pravu na naknadu**.

Tko sudjeluje u postupku

U postupku mogu sudjelovati i druge institucije.

Na primjer:

- grad ili općina
- škole
- zdravstvene ustanove
- službe za zapošljavanje

Sve institucije zajedno pomažu korisniku.

Vrste naknada

U sustavu socijalne skrbi postoji više vrsta naknada.

Zajamčena minimalna naknada

To je **novčana pomoć za osnovne životne potrebe**.

Na primjer:

- hranu
- stanovanje
- odjeću

Ovu pomoć mogu dobiti:

- samci
- obitelji koje nemaju dovoljno novca za život

Tko ne može dobiti ovu naknadu

Naknadu ne može dobiti osoba koja:

- ima vrijedno registrirano vozilo
- ima ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju
- radno je sposobna, ali nije prijavljena na Hrvatski zavod za zapošljavanje
- dala je otkaz u posljednjih 6 mjeseci
- ima dovoljno vlastitog novca za život

Naknada za troškove stanovanja

Ova naknada pomaže u plaćanju troškova stanovanja.

Na primjer:

- najamnine
- vode
- grijanja
- komunalnih troškova

Pravo imaju korisnici zajamčene minimalne naknade.

Naknadu odobrava **grad ili općina**.

Tko ne može dobiti ovu naknadu

Ovu naknadu ne mogu dobiti:

- beskućnici smješteni u prihvatilištu ili prenoćištu
- osobe koje su smještene u kriznim smještajima

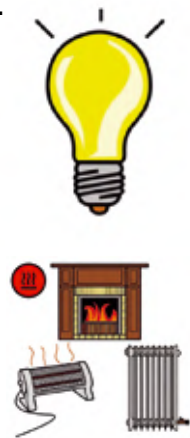

Naknada za ugroženog kupca energenata

Ova naknada pomaže osobama koje **teško plaćaju energiju**.

Na primjer:

- struju
- plin
- grijanje

Pravo mogu imati:

- korisnici zajamčene minimalne naknade
- korisnici inkluzivnog dodatka
- starije osobe s nacionalnom naknadom
- nezaposleni hrvatski branitelji i članovi obitelji
- civilni stradalnici iz Domovinskog rata

Naknada se može dobiti **samo jednom po kućanstvu**.

Ako je račun veći od naknade, korisnik plaća razliku.

Naknada za osobne potrebe

Ova naknada namijenjena je osobama koje:

- žive u smještaju ili organiziranom stanovanju
- nemaju dovoljno novca za osobne potrebe

To mogu biti:

- djeca
- mlađe punoljetne osobe
- odrasle osobe
- starije osobe

Jednokratna naknada

Ova naknada pomaže u izvanrednim situacijama.

Na primjer:

- rođenje djeteta
- školovanje djeteta
- bolest ili smrt u obitelji
- prirodne nepogode

Pravo imaju i **posvojitelji** nakon posvojenja djeteta.

Zahtjev se mora podnijeti **u roku od 6 mjeseci**.

Naknada se može dati i **u stvarima**, ako se procijeni da novac ne bi bio pravilno korišten.

Naknada za pogrebne troškove

Ova naknada pomaže u plaćanju **troškova pogreba**.

Može je dobiti osoba ili organizacija koja je platila pogreb.

To vrijedi ako umrla osoba:

- nije imala osobu koja ju je bila dužna uzdržavati
- bila je korisnik zajamčene minimalne naknade
- ili je bila korisnik smještaja ili organiziranog stanovanja

Naknada pokriva osnovne troškove pogreba

i prijevoz do mjesta pogreba.

Naknada za redovito studiranje

Ova naknada namijenjena je studentima koji:

- koriste uslugu smještaja
- ili žive u organiziranom stanovanju

Naknada se može dobivati **do 26. godine života**.

Može se dobivati i ako je studij privremeno prekinut zbog:

- vojne službe
- trudnoće ili rođenja djeteta
- duže bolesti
- drugih opravdanih razloga

Plaćanje smještaja u učeničkom domu

Ova naknada pomaže u plaćanju učeničkog doma.

Pravo imaju:

- učenici srednjih škola slabijeg imovinskog stanja
- učenici u udomiteljskim obiteljima koji pohađaju školu izvan mjesta stanovanja

Troškove plaća **nadležno ministarstvo**.

Status roditelja njegovatelja ili njegovatelj

Ovaj status dobiva osoba koja **svakodnevno brine o osobi s invaliditetom ili djetetu s teškoćama**.

Status se može priznati ako je osoba:

- potpuno ovisna o pomoći druge osobe
- nepokretna
- osoba s teškim oblikom autizma
- osoba s više teških oštećenja

Status može dobiti:

- roditelj
- partner roditelja
- bliski srodnik
- osoba koju izabere osoba s invaliditetom

Naknada za prijevoz zbog školovanja

Ova naknada pomaže u plaćanju **prijevoza do škole**.

Pravo mogu imati:

- djeca s teškoćama u razvoju
- osobe s invaliditetom
- učenici u udomiteljskim obiteljima
- učenici iz obitelji koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu

Naknada pokriva **troškove javnog prijevoza** za odlazak i povratak.

Ako se koristi osobni automobil, priznaje se iznos kao za javni prijevoz.

Inkluzivni dodatak

Inkluzivni dodatak je novčana pomoć za **osobe s invaliditetom**.

Pomaže osobama s invaliditetom da lakše **sudjeluju u životu zajednice**.

Ovu pomoć odobrava Hrvatski zavod za socijalni rad.

Koliko razina dodatka postoji

Inkluzivni dodatak ima **5 razina potpore**.

Razina ovisi o:

- vrsti invaliditeta
- težini oštećenja
- procjeni stručnog tijela

Procjenu radi

Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Tko može dobiti inkluzivni dodatak

Razine 1., 2. i 3.

Pravo mogu imati:

- odrasle osobe s težim invaliditetom
- djeca s invaliditetom srednjeg ili težeg stupnja

Za djecu **nije obavezan upis u registar osoba s invaliditetom**.

Razine 4. i 5.

Pravo mogu imati:

- odrasle osobe
- djeca

To su osobe s **lakšim ili srednjim stupnjem invaliditeta**.

Status osobe s invaliditetom **nije uvjet**.

Tko ne može dobiti inkluzivni dodatak

Pravo se **ne priznaje** osobi koja:

- živi u ustanovi ili organiziranom stanovanju
- prima osobnu invalidninu prema drugim propisima
- prima doplatu za pomoć i njegu prema drugim propisima (osim nekih starijih korisnika mirovinskog sustava)

Dodatna ograničenja (za 4. i 5. razinu)

Pravo se **ne priznaje** osobi koja:

- ima drugi stan ili kuću koju može prodati ili iznajmiti
- ima poslovni prostor koji ne koristi
- ima osiguran smještaj u ustanovi ili organiziranom stanovanju

Osnovice za izračun naknada

Iznosi naknada u socijalnoj skrbi računaju se prema **osnovicama**.

Osnovice određuje Vlada Republike Hrvatske.

Postoje **tri osnovice**:

- osnovica za zajamčenu minimalnu naknadu
- osnovica za inkluzivni dodatak
- osnovica za druge novčane naknade

Iznosi naknada računaju se **kao postotak osnovice**.

Osnovice se mogu **promijeniti jednom godišnje**.

5. Socijalne usluge

Socijalne usluge su različite vrste pomoći i podrške.

One pomažu ljudima i obiteljima kada imaju teškoće u životu.

Cilj socijalnih usluga je:

- poboljšati kvalitetu života
- pomoći ljudima da budu uključeni u zajednicu

Usluge odobrava Hrvatski zavod za socijalni rad.

Kako dobiti socijalnu uslugu

Zahtjev se podnosi u **područnom uredu Zavoda** prema mjestu stanovanja.

Zavod procjenjuje potrebe korisnika.

Nakon procjene može se donijeti:

- rješenje
- uputnica
- ugovor o socijalnoj usluzi

Usluga može biti:

- kratkotrajna
- dugotrajna

Vrste socijalnih usluga

1. Prva socijalna usluga

To je prvi razgovor sa Zavodom.

Uključuje:

- razgovor
- informacije o pravima
- procjenu situacije
- hitnu pomoć ako postoji opasnost

2. Procjena i planiranje pomoći

Stručnjaci procjenjuju:

- potrebe osobe
- rizike
- snage obitelji

Nakon toga izrađuje se **plan pomoći**.

3. Savjetovanje

Savjetovanje je **kratka stručna pomoć**.

Pomaže osobi ili obitelji da:

- lakše riješi probleme
- donese važne odluke

4. Stručna procjena

Stručnjaci procjenjuju:

- sposobnosti osobe
- potrebnu vrstu pomoći

Ova usluga namijenjena je:

- djeci s razvojnim teškoćama
- osobama s invaliditetom

5. Psihosocijalno savjetovanje

To je **intenzivnija stručna pomoć**.

Pomaže kod:

- emocionalnih problema
- ponašajnih problema
- socijalnih teškoća

Može biti:

- individualno
- grupno

6. Socijalno mentorstvo

Stručna osoba pomaže korisniku da:

- razvije životne vještine
- lakše se uključi u društvo
- postane samostalniji

Susreti s mentorom održavaju se **redovito**.

7. Obiteljska medijacija

Ova usluga pomaže članovima obitelji da **riješ**e sukob.

Često se koristi kod:

- razvoda
- neslaganja oko brige za djecu

Cilj je **mirni dogovor i zaštita djece**.

8. Psihosocijalni tretman za sprječavanje nasilja

Ova usluga pomaže osobama koje imaju **rizik nasilnog ponašanja**.

Cilj je:

- zaustaviti nasilje
- zaštititi članove obitelji
- zaštititi djecu

9. Psihosocijalna podrška

Ova usluga pomaže u razvoju:

- komunikacije
- socijalnih vještina
- svakodnevnih sposobnost

10. Rana razvojna podrška

Ova usluga namijenjena je:

- djeci s razvojnim teškoćama
- djeci s rizikom za razvojne teškoće

Podrška se pruža **do 7. godine života**.

Uključuje i **podršku roditeljima**.

11. Pomoć pri uključivanju u obrazovanje

Ova usluga pomaže djeci s teškoćama u razvoju da se **lakše uključe u vrtić ili školu**.

Stručnjaci pomažu:

- odgojiteljima
- učiteljima
- stručnim suradnicima

12. Pomoć u kući

Ova usluga pomaže osobama koje zbog:

- starosti
- bolesti
- invaliditeta

ne mogu same obavljati svakodnevne poslove.

Na primjer:

- kupnja namirnica
- priprema hrane
- održavanje higijene

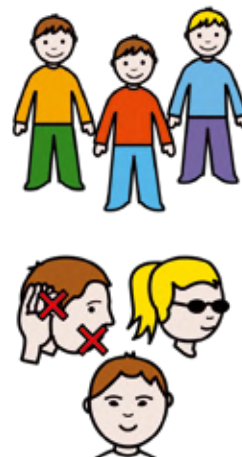

13. Boravak

Boravak je usluga dnevnih aktivnosti uz stručnu pomoć.

Namijenjena je:

- djeci
- osobama s invaliditetom
- starijim osobama
- beskućnicima.

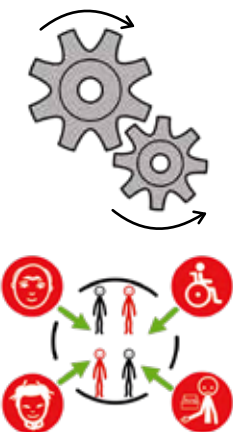
14. Organizirano stanovanje

Osoba živi u **stambenoj jedinici uz podršku stručnjaka.**

Cilj je:

- zadovoljiti osnovne potrebe
- razviti samostalnost
- uključiti se u zajednicu

15. Smještaj

Smještaj se koristi kada osoba **ne može živjeti sama niti uz pomoć obitelji.**

Usluga uključuje:

- stanovanje
- svakodnevnu skrb
- stručnu podršku

16. Osobna asistencija

Osobna asistencija je pomoć osobe koja pomaže u **svakodnevnim aktivnostima.**

Namijenjena je osobama s invaliditetom.

Cilj je **samostalniji život.**

6. Mjere obiteljske i pravne zaštite djece

Mjere obiteljske i pravne zaštite štite prava i dobrobit djece.

Provodi ih Hrvatski zavod za socijalni rad.

Cilj mjera je:

- zaštititi sigurnost i razvoj djeteta
- pomoći roditeljima u brizi za dijete
- spriječiti zanemarivanje i zlostavljanje djeteta

Mjere koje određuje Zavod

Ako stručnjaci procijene da je **dijete ugroženo**,
Zavod može odrediti mjere zaštite.

Uvijek se bira **najblaža mjera** koja može zaštititi dijete.

Upozorenje roditeljima

Roditelji dobivaju **pisano upozorenje** ako:

- su pogriješili u brizi o djetetu
- takve pogreške događaju se rijetko
- posljedice za dijete nisu teške

Roditelji mogu biti upućeni na:

- savjetovanje
- edukativne programe
- zdravstvenu pomoć

Stručna pomoć i potpora roditeljima

Ova mjera se određuje kada:

- roditelji imaju poteškoće u brizi za dijete
- razvoj djeteta može biti ugrožen

Stručnjaci pomažu roditeljima da **bolje brinu o djetetu**.

Ova mjera se koristi **samo ako život i zdravlje djeteta nisu u opasnosti**.

Intenzivna stručna pomoć i nadzor

Ova mjera se koristi kada je:

- razvoj djeteta ozbiljno ugrožen

Roditelji moraju:

- surađivati sa stručnjacima
- prihvatiti nadzor nad brigom o djetetu
- pokušati promijeniti svoje ponašanje

Cilj je **sprečiti izdvajanje djeteta iz obitelji**

Hitno izdvajanje djeteta iz obitelji

Ako postoji **opasnost za život ili zdravlje djeteta**, Zavod može:

- odmah izdvojiti dijete iz obitelj
- privremeno smjestiti dijete

Dijete može biti smješteno:

- kod druge osobe
- u udomiteljskoj obitelji
- u ustanovi socijalne skrbi

Mjere koje određuje sud

Neke mjere donosi sud na prijedlog Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Privremeni smještaj djeteta

Sud može odlučiti da se dijete **privremeno smjesti izvan obitelji**.

Dijete može biti smješteno:

- kod druge osobe
- u udomiteljskoj obitelji
- u ustanovi socijalne skrbi

Ova mjera koristi se kada postoji **opasnost za dijete**.

Zabrana približavanja djetetu

Sud može zabraniti:

- roditelju
- članu obitelji
- drugoj osobi

da se približava djetetu.

Oduzimanje prava na stanovanje s djetetom

Sud može roditelju:

- oduzeti pravo da živi s djetetom
- povjeriti brigu o djetetu drugoj osobi ili ustanovi

Roditelj tada **više ne skrbi svakodnevno o djetetu.**

Smještaj djeteta s problemima u ponašanju

Sud može dijete smjestiti u:

- udomiteljsku obitelj
- ustanovu socijalne skrbi

To se događa kada:

- dijete ozbiljno ugrožava sebe ili druge
- roditelji ne mogu osigurati odgovarajući odgoj
- blaže mjere nisu pomogle.

Lišenje prava na roditeljsku skrb

Sud može roditelju **u potpunosti oduzeti roditeljsku skrb**.

To se događa kada roditelj:

- ozbiljno krši prava djeteta
- zloupotrebljava roditeljsku odgovornost

Obvezno savjetovanje

Obvezno savjetovanje pomaže obitelji da **donese odluke u interesu djeteta**.

Provodi ga stručni tim Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Cilj savjetovanja je:

- pomoći roditeljima da postignu dogovor
- objasniti posljedice sudskih postupaka

Savjetovanje prije razvoda

Roditelji koji imaju **maloljetno dijete** moraju prije razvoda sudjelovati u savjetovanju.

Ako se roditelji razvode sporazumno, moraju napraviti:

Plan o zajedničkoj roditeljskoj skrbi.

To je pisani dogovor roditelja o brizi za dijete.

Plan određuje:

- s kim dijete živi
- kada dijete viđa drugog roditelja
- kako se donose važne odluke
- kako se osigurava uzdržavanje djeteta

7. Udomiteljstvo

Udomiteljstvo je oblik skrbi za osobe koje ne mogu živjeti u svojoj obitelji.

Udomitelji prihvaćaju korisnika kao člana obitelji.

Vrste udomiteljstva

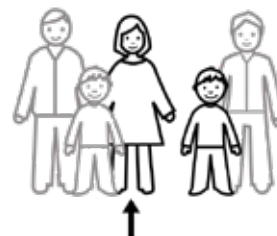
Postoji nekoliko vrsta udomiteljstva.

Tradicionalno udomiteljstvo

Udomitelj brine o djetetu ili odrasloj osobi koja treba smještaj.

Srodničko udomiteljstvo

Udomitelj je član obitelji djeteta ili odrasle osobe npr. baka, djed, tetka.

Udomiteljstvo kao zanimanje

Udomiteljstvo može biti i **posao**.

Udomitelj tada ima prava iz:

- mirovinskog osiguranja
- zdravstvenog osiguranja

Postoje:

- standardno udomiteljstvo
- specijalizirano udomiteljstvo za djecu

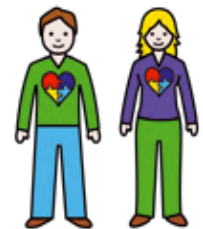
Udomljavanje djece

Djeca se smještaju u udomiteljske obitelji kada:

- nemaju roditelje
- roditelji ne mogu brinuti o njima
- ako su žrtve nasilja
- imaju teškoće u razvoju

Djeca mogu biti smještena:

- od najranije dobi
- do završetka školovanja
- najduže do **26. godine**

U jednoj udomiteljskoj obitelji može biti:

- najviše **troje djece**

Ako je udomitelj **samac**, može imati:

- najviše dvoje djece

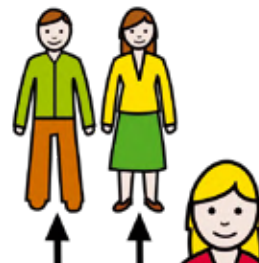
Ako su djeca braća i sestre, moguće je smjestiti i više djece.

Smještaj djeteta

Kad je moguće, dijete se smješta **u mjestu u kojem živi**.

To pomaže djetetu da:

- ostane u istoj školi
- zadrži prijatelje
- ostane povezano sa svojom obitelji

U nekim situacijama broj djece može biti

- manji
- veći

Na primjer:

- kada su djeca jako mala
- kada djeca imaju težak invaliditet
- kada se radi o braći i sestrama

Suradnja s biološkom obitelji

Smještaj djeteta u udomiteljsku obitelj često je **privremen**.

Tijekom tog vremena roditelji dobivaju podršku kako bi mogli ponovno brinuti o djetetu.

Ako se uvjeti poboljšaju:

- dijete se može vratiti svojoj obitelji.

Ako to nije moguće:

- može se pokrenuti postupak **posvojenja**.

Kontakti djeteta s obitelji

Dijete ima pravo na kontakt s roditeljima i članovima obitelji ako je to **u njegovom interesu**.

Susreti mogu biti:

- slobodni
- u prisutnosti stručne osobe

U nekim slučajevima sud može:

- ograničiti susrete
- zabraniti susrete

Udomljavanje odraslih osoba

Udomiteljske obitelji mogu primiti i **odrasle osobe**.

Najčešće su to:

- starije osobe
- osobe s invaliditetom
- osobe koje se ne mogu brinuti o sebi

U jednoj udomiteljskoj obitelji može biti:

- najviše **četiri odrasle osobe**

Ako je udomitelj samac:

- najviše dvije osobe.

Naknade za udomitelje

Udomitelji dobivaju dvije vrste naknade.

Opskrbnina znači dobiti novac za troškove života osobe koja je smještena u obitelji.

Naknada za rad - novčana naknada za rad i trud udomitelja.

Tko može biti udomitelj?

Udomitelj može biti osoba koja:

- je **punoljetna ima manje od 60 godina**
- je **državljanin Republike Hrvatske**
- živi u Hrvatskoj
- ima **odgovarajuće stambene uvjete**
- ima najmanje **srednju školu**

Za srodničko udomiteljstvo uvjeti mogu biti drugačiji.

Kada osoba ne može biti udomitelj?

Osoba ne može biti udomitelj ako:

- ima tešku bolest koja može ugroziti korisnika
- postoji nasilje u obitelji
- postoji ovisnost ili kaznena djela
- u obitelji postoje ozbiljni sukobi

Kako se postaje udomitelj?

Osoba koja želi biti udomitelj treba:

1. predati zahtjev
2. priložiti potrebnu dokumentaciju

Zahtjev se predaje u Hrvatski zavod za socijalni rad prema mjestu prebivališta.

Postupak procjene

- razgovor sa socijalnim radnikom
- razgovor s psihologom
- psihologijsko testiranje
- posjet domu budućeg udomitelja

Stručnjaci provjeravaju:

- motivaciju
- obiteljske odnose
- uvjete stanovanja

Edukacija za udomitelje

Ako osoba zadovolji uvjete:

- prolazi osposobljavanje za udomitelje
- dobije dozvolu za obavljanje udomiteljstva

Tek tada je moguć smještaj djece ili odraslih osoba.

8. Skrbništvo

Skrbništvo je oblik zaštite za osobe koje ne mogu same brinuti o svojim pravima i interesima.

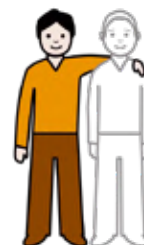
To se odnosi na:

- maloljetne osobe bez roditeljske skrbi
- punoljetne osobe koje zbog zdravstvenog ili drugog stanja ne mogu zaštititi svoja prava
- osobe koje svojim ponašanjem ugrožavaju prava drugih

Skrbništvo obavljaju:

- Hrvatski zavod za socijalni rad
- skrbnik
- posebni skrbnik

Vrste skrbništva

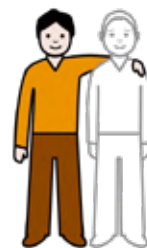
Postoje tri vrste:

- 1. Skrbništvo nad djecom** koja nemaju roditeljsku skrb.
- 2. Skrbništvo nad punoljetnim osobama** koje nisu sposobne same štititi svoja prava i interese.
- 3. Posebni skrbnik** kojima je potrebna zaštita samo za određene radnje

Postupak za lišenje poslovne sposobnosti

Ako odrasla osoba ne može sama brinuti o svojim pravima Područni ured Zavoda predlaže Sudu **postupak lišenja poslovne sposobnosti**.

Osobi se imenuje **posebni skrbnik** za hitne odluke i zaštitu imovine.

Sud može odrediti: **djelomično lišenje poslovne sposobnosti**,

- osoba i dalje može samostalno obavljati određene radnje
- za druge mora imati skrbnika.

Primjer: osoba može biti ograničena **u raspolaganju imovinom, plaćom, ili donošenju odluka o braku**.

Ako je osoba potpuno lišena poslovne sposobnosti, Zavod joj imenuje **skrbnika u roku od 30 dana** od sudske odluke.

Tko može biti skrbnik?

Skrbnik mora:

- imati osobine i sposobnosti za skrbništvo
- pristati biti skrbnik
- djelovati u **dobru štíćenika**

Skrbnik ne može biti osoba koja:

- je lišena prava na roditeljsku skrb
- je lišena poslovne sposobnosti
- ima **sukob interesa** sa štíćenikom
- je u ugovornom odnosu sa štíćenikom za doživotno ili dosmrtno uzdržavanje

Dužnosti skrbnika

Skrbnik je dužan:

- poduzimati mjere da se štićenik **osposobi za samostalan život**
- brinuti o **osobnim i imovinskim pravima** štićenika
- poštovati **želje, mišljenje i osjećaje** štićenika, osim ako to ugrožava njegovu dobrobit
- uključivati štićenika u svakodnevni život i slobodne aktivnosti, ovisno o njegovom stanju i sposobnostima

Administrativne obveze

Zavod će:

- u roku od 8 dana od rješenja o imenovanju skrbnika dostaviti rješenje **matičaru** i zemljišno knjižnom odjelu
- osigurati da se u **matičnim i zemljišnim knjigama** upišu promjene

9. Posvojenje

Posvojenje je način trajnog zbrinjavanja djeteta koje nema odgovarajuću roditeljsku skrb.

Posvojenjem:

- posvojitelji dobivaju roditeljsku skrb nad djetetom
- između posvojitelja i djeteta nastaje **trajni obiteljski odnos**
- dijete ima ista **prava i obveze** kao biološko dijete

Tko može biti posvojitelj?

Posvojitelj može biti osoba koja:

- ima najmanje 21 godinu i starija od djeteta
najmanje 18 godina
- u posebnim slučajevima može biti i mlađa od 21 godine

Dijete mogu posvojiti:

- bračni ili izvanbračni partneri zajedno
- jedna osoba sama
- jedan partner, ako je drugi roditelj ili posvojitelj djeteta
- jedan bračni drug uz pristanak drugoga

Uvjeti za posvojenje

Posvojitelj mora:

- biti sposoban za roditeljsku skrb
- imati stabilno financijsko i životno okruženje
- ne smije imati zapreka u zakonu
(npr. pravosudne kazne, ozbiljne bolesti, ovisnosti)

Postupak posvojenja

1. Podnošenje zahtjeva nadležnom uredu
Hrvatskog zavoda za socijalni rad
2. Provjera uvjeta i sposobnosti posvojitelja
3. Psihološka i socijalna procjena
4. Priprema i edukacija posvojitelja
5. Sud odlučuje o posvojenju i donosi **pravomoćnu odluku**
6. Nakon toga dijete i posvojitelj sklapaju **trajnu obiteljsku vezu**

Prava i obveze posvojenog djeteta

- Dijete ima **ista prava** kao biološko dijete u posvojiteljskoj obitelji
- Nasljeđuje **od posvojitelja**
- Posvojenjem prestaju **pravni odnosi** sa biološkim roditeljima, osim ako zakon ne dopušta drugačije

Ako ti treba pomoć ili imaš pitanja:

- **Hrvatski zavod za socijalni rad**
 - nadležni područni ured prema prebivalištu
- **Savjetodavne udruge i obiteljski centri**
 - za podršku u skrbništvu i posvojenju

Za priznavanje prava na naknade i usluge iz sustava socijalne skrbi potrebno se obratiti Hrvatskom zavodu za socijalni rad prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Skeniraj kod

Više informacija, novosti i obrasce potraži na stranici Zavoda

www.socskrb.hr

Tvoje bilješke:

A series of horizontal dotted lines for handwriting practice, consisting of 15 lines.

A series of horizontal dotted lines for handwriting practice, spanning the width of the page.

A series of horizontal dotted lines for handwriting practice, consisting of 15 lines.

